

Stap 2

3 Toets / Mix (1^e stap): A

- 1) 1. Da8#
- 2) 1. Pc7#
- 3) 1. ... Lf3#
- 4) 1. ... b6
- 5) 1. ... Tf7
- 6) 1. Lf1
- 7) 1. Lg1 (1. Lxc1 Txc1#)
- 8) 1. ... Kh8 (1. ... Kf8 2. Df7#; 1. ... Kg7 2. Df6#)
- 9) 1. Kg1 (1. Ke1? Lc3#)
- 10) 1. Lxc7 of 1. Pxc7
- 11) 1. ... Pxe4 of 1. ... Lxe4
- 12) 1. Lxf7+ (1. Txf7? axb3)

5 Dubbele aanval / Dubbele aanval bedenken: A

- 1) ♖d7, ♗f7
Fout: ♖b3 Tb6, ♖d5 Tc6
- 2) ♖b8, ♗f6, ♗h2
- 3) ♖a8, ♖b7, ♗f5, ♗g8
Fout: ♖d8/♖d7 Pd6
- 4) ♖a1, ♖a7, ♗c4
Fout: ♖d1 Pb3, ♖d7 Pb5
- 5) ♗e4, ♗f4, ♗g8
- 6) ♗a5, ♗d5, ♗g2
- 7) ♖a2, ♖a8, ♖d5, ♖d8, ♗g5
- 8) ♗c1, ♗c5
- 9) ♖b1, ♖c2, ♗f2
Fout: ♖b5 Le5
- 10) ♖d6, ♖e6, ♗f6, ♗g1
- 11) ♖a2
Fout: ♗f5 Pf4 staat gedekt
- 12) ♖b6, ♗f4
Fout: ♖d8/♖d6 Pd5, ♗h4 Pe4

6 Dubbele aanval / Dame: A

- 1) 1. ... De1+ 2. Kh2 Dxc3
- 2) 1. Dc6+ Kf8 4. Dxb5
- 3) 1. Db2+ 2. Tf2 Dxb3
- 4) 1. Dd4+ Kg8 3. Dxa7
- 5) 1. Dc7+ Ka8 2. Dxe7
- 6) 1. Db5+ Kf7 2. Dxa4
- 7) 1. Dh6+ Kg8 2. Dxb4
- 8) 1. Dd5+ Ke7 2. Dxb3
- 9) 1. Dxb4+ Kf6 2. Dxa3
- 10) 1. Dc4+ Kb8 2. Dxb4
- 11) 1. Dd6+ Kb7 2. Dxf6
- 12) 1. ... Dc6+ 2. Kg1 Dxc2

7 Dubbele aanval / Dame: B

- 1) 1. Dc7 Ld5 2. Dxe7
- 2) 1. Db5 Kf8 2. Dxa4
- 3) 1. Dd6 Tb4 2. Dxf6
- 4) 1. Dxb7 Td8 2. Dxa7 (Een slimmerik die 1. ... Txc3 voorstelt met slechts kwaliteitswinst prijzen we en laten hem/haar naar de beste witte zet zoeken: 2. Da8+) 2. bxc3
- 5) tekening
- 6) 1. Dd3 Txb2+ 2. Kxb2
- 7) 1. ... De7 2. Lf3 Dxb4
- 8) 1. Df2 Td7 2. Dxf6
- 9) 1. Dd1 Td5 2. Dxa4
- 10) 1. Dh8 Kb8 2. Dxb5
- 11) 1. ... Dh5 2. Le7 (anders 2. ... Dxb5 of 2. ... Dxb4) 2. ... De5+
- 12) 1. Dxb4 Db7 2. Dxb4

9 Dubbele aanval / Dame: C

- 1) 1. Dc4
- 2) 1. De5
- 3) 1. Dd6 (1. Dh5 en 1. Dd5 winnen slechts een pion.)
- 4) 1. Df2
- 5) 1. ... Dg5
- 6) 1. ... Dc3
- 7) 1. ... Db5
- 8) 1. Dg5
- 9) 1. ... Db7
- 10) 1. Dc3
- 11) 1. ... Dh4
- 12) 1. Df2

10 Dubbele aanval / Dubbele aanval bedenken: B

1) ♖d5	7) ♖a4
2) ♖c1	8) ♖e4 (♗h4? 2. Lf2)
3) ♖d5	9) ♖d8
4) ♖b5	10) ♖f5
5) ♗h7	11) ♖f6
6) ♖f2	12) ♖f4

11 Dubbele aanval / Dame: D

1) 1. ... Dxc5+ (1. ... De2? 2. Dxc7#) 2. Df2 Dxb5	7) 1. ... Dc6 2. f3 Dxa6
2) 1. Df8+ Kd7 2. Dxa3	8) 1. Da7 Lg4 2. Dxa5
3) 1. Dh5+ Dg6 2. Dxc5	9) 1. De4 Te8 2. Dxa8
4) 1. Dh3+ Kg8 2. Dxc3	10) 1. Da7 (1. Df3 Pxb1)
5) 1. Da4 Tc8 2. Dxa3	11) 1. ... Dc6 2. d5 Dxa4
6) 1. ... De2 2. Txd6 Dxb5	12) tekening

12 Dubbele aanval / Dame: E

1) 1. ... Db4+ 2. c3 Dxc4	7) 1. Dd1+ Ke7 2. Dxa4
2) 1. Dh6 f6 2. Dxb3	8) 1. ... Dd5 2. Kg1 Dxb5
3) 1. Dd4 Ta4 2. Dxf6	9) 1. ... De7 2. Lh5 Dxb4
4) 1. Da4+ Pc6 2. Dxc4	10) 1. ... Dg3 2. Te2 Dxb3
5) 1. Db3+ De6 2. Dxb7	11) 1. ... Dg4 2. g3 Dxd1+
6) 1. Da4 c6 2. Dxa5	12) 1. De5+ Ka8 2. Txc7 of 2. Dxc7

14 Penning / Pen: A

1) 1. ... Lb5	7) 1. Lh4
2) 1. Ta5	8) 1. ... Tc4
3) 1. ... Dh6	9) 1. Le4
4) 1. Lc5	10) 1. Lb5
5) 1. Td4	11) 1. ... Le5
6) 1. ... Dc6	12) tekening

15 Penning / Penning bedenken: A

1) ♜a8	
2) ♜e5	8) ♖a3
3) ♖e6	9) ♜c4
4) ♜h2	10) ♖a4
5) ♜c5	11) ♜g5
6) ♖a8	12) ♜a4
7) ♜h1	

16 Penning / Pen: B

1) 1. De4	7) tekening
2) 1. ... Tc8	8) tekening
3) 1. ... Dc5	9) 1. Lf3
4) 1. Tc7	10) tekening
5) 1. Lb2	11) tekening
6) 1. Lb5	12) 1. ... Te8

17 Penning / Pen: C

1) 1. Td1	4) 1. ... Lc6
2) 1. ... Lb4	5) 1. ... Dd6 (1. ... Dxf2+ wint materiaal maar niet genoeg.)
3) 1. Te1	

- 6) 1. ... Lc5
- 7) 1. Db4
- 8) 1. Lf1
- 9) 1. ... Da8

- 10) 1. Db1
- 11) 1. Dd1! (1. Dd2? Lxf2+)
- 12) 1. Lf1

19 Uitschakelen verdediging / Slaan + hout: A

- 1) 1. Lxf6+ Kxf6 2. Txd5
- 2) 1. ... Pxc4+ 2. bxc4 Txe2+
- 3) 1. Lxg6+ Kxg6 2. Pxe5+
- 4) 1. ... Txg2 2. Kxg2 Kxg7
- 5) 1. Txh7 Kxh7 2. Kxe4
- 6) 1. Lxb6 axb6 2. Txd7

- 7) 1. Txd8 Lxd8 2. Lxd5
- 8) 1. Pxc5 (1. ... Lxa4? 2. Pxa4) 1. ... bxc5 2. Lxd7
- 9) 1. ... Dxc2 2. Txc2 Lxa4
- 10) 1. Pxf6 Txf6 2. Txc3
- 11) 1. ... Txe2 2. Txe2 Lxc4
- 12) 1. Txc7 Pxc7 2. Txe7

20 Uitschakelen verdediging / Wegjagen + hout: A

- 1) 1. ... b4
- 2) 1. ... g4
- 3) 1. c4
- 4) 1. Lc5
- 5) 1. Tf2+
- 6) 1. ... Th4+

- 7) tekening
- 8) tekening
- 9) 1. ... Lh6 (1. ... La3? 2. Ta1)
- 10) 1. Ld3 (1. Lh5? Te5)
- 11) 1. ... Pa5 (1. ... Pe5? 2. Tc3)
- 12) 1. ... Tad8

21 Uitschakelen verdediging / Slaan + hout: B

- 1) 1. Lxd5+ exd5 2. Dxf4
- 2) 1. Txg6 hxg6 2. Dxh8+
- 3) 1. Txf7+ Kxf7 2. Dxe5
- 4) 1. ... Lxd4 2. Dxb6 (2. exd4 Dxb3) 2. ... Lxb6
- 5) 1. ... Dxc2+ 2. Kxc2 Lxe4+
- 6) 1. Txc6+ Pxc6 2. Kxc2

- 7) 1. Pxe8 Txe8 (1. .... De7 2. Pf6+) 2. Dxf7+
- 8) 1. Txe6 Txe6 2. Dxc4
- 9) 1. Pxe6+ Kh8 2. Dxc4
- 10) 1. ... Dxe3+ 2. Lxe3 Pxe4
- 11) 1. exf7+ Pxf7 2. Dxc4
- 12) 1. Txf6 Txf6 2. Txf5

22 Uitschakelen verdediging / Weglokken + hout: A

- 1) 1. b6 Lxb6 2. Lxe5
- 2) 1. Te5+ Kxe5 2. Dxc5
- 3) 1. Pxd5+ (1. Txa6? Pxc3+ of Lxa6+) 1. ... Lxd5
2. Txa6
- 4) 1. f6+ Kxf6 2. Txd7
- 5) 1. ... Ld2+ 2. Lxd2 Txh4
- 6) 1. ... d4 2. Lxd4 Lxb4+
- 7) 1. Lxc5 dxc5 2. Txe5

- 8) 1. ... Txf2 2. Lxf2 Kxc5
- 9) 1. ... Txd1 2. Dxd1 Dxf2
- 10) 1. ... b5 2. Dxb5 Txe4
- 11) 1. ... Ta1+ 2. Lxa1 Dxc5 (2. Lg1 Dxc5; 1. ...
Dxc5? 2. Lxc5 Ta1+ 3. Lg1)
- 12) 1. Pg5+ (1. Txc7+? Lxc7+) 1. ... Lxc5 (anders
2. Pxe6) 2. Txc7+

24 Opening / Gouden regels: A

- 1) **Lc4:** De looper kijkt naar het centrum en naar de helft van de tegenstander.
Ld3: De looper staat pion d2 in de weg.
Pa3: Op a3 heeft het paard minder mobiliteit en het kijkt niet naar het centrum.
- 2) **Lc4** De looper kijkt naar het centrum en naar velden op de helft van de tegenstander.
Lb5+ Schaak geven is niet goed in deze positie. Zwart kan 1. ... c6 spelen en de looper moet weer weg.
Le2 Een te bescheiden zet. De looper maakt ruimte voor de rokade maar de looper kijkt niet naar het centrum.
- 3) **Pc6** De beste manier om de pion op e5 te dekken.
f6 De pion op f6 staat het paard op g8 in de weg. Het is nog te vroeg om de consequenties van 2. Pxe5 uit te leggen.
De7 De dame dekt de pion op e5 maar de looper op f8 kan voorlopig niet meer spelen.
- 4) **Pc6** Een ontwikkelingszet met aanval op de dame. Wit moet nu tijd verliezen.
c5 De pionzet valt de dame aan, maar op c5 staat de pion de looper op f8 een beetje in de weg.

- d6 Geen slechte zet, maar niet de beste. Wit speelt 2. Pf3 en kan op 2. ... Pc6 3. Lb5 spelen. Hij houdt dan de dame op d4.
- 5) **Pf3** De beste plaats voor het paard. Op de volgende zet kan wit rokeren.
 Df3 Alleen een goede zet als zwart niet oplet, maar na 1. ... Pf6 heeft zwart de matdreiging gepareerd. De dame op f3 staat het paard van g1 in de weg.
 Dh5 Zwart speelt 1. ... De7 en jaagt op de volgende zet met 2. ... Pf6 de dame weer weg.
- 6) **0-0** Zwart dekt f7 met een goede ontwikkelingszet.
 De7 De dame dekt f7 niet echt. Ze is te veel waard.
 Tf8 Geen goede dekkingszet. Zwart kan niet meer kort rokeren.
- 7) **0-0** Koning veilig. Prima zet.
 Le3 De loper staat goed op g5. Er is geen reden om in de opening twee keer met hetzelfde stuk te spelen.
 Lxf6 Een onnodige ruil. Ruil niet als het niet nodig is.
- 8) **Pf6** De juiste zet.
 Pe7 Het paard heeft op e7 minder mobiliteit dan op f6. Het kijkt maar naar één centrumveld.
 Ld7 Een ontwikkelingszet maar de loper staat niet actief op d7.
- 9) **0-0** Wit past de derde gouden regel correct toe.
 Pxe5 De pion op e5 kan niet zo maar geslagen worden. Zwart wint het paard met 1. ... Da5+.
 Pg5 Een voorbarige aanval op f7. Zwart speelt 1. ... d5.
- 10) **Pf3** De paardzet maakt de rokade mogelijk. Op f3 valt het paard e5 aan en het kijkt naar twee centrumvelden.
 Lb5 Dit is pas een goede zet als er een paard op c6 staat. De loper kan met een pionzet worden verjaagd.
 d3 Geen slechte zet maar de loper van f1 kan nu niet meer naar een actief veld worden ontwikkeld.
- 11) **e3** Wit moet de dreiging Dxf2# pareren. Dit is de enige manier.
 d4 Pareert het mat op f2, maar na 1. ... Lxd4 staat wit een pion achter en dreigt er weer mat.
 Pf3 Soms is ontwikkelen niet goed. Zwart geeft mat op f2.
- 12) **Dd5** Af en toe is een snelle aanval op f7 wel goed. Zwart kan f7 alleen maar met 1. ... Ph6 dekken, maar met 'slaan + hout' (2. Lxh6) wint wit materiaal.
 Pc3 Goede zet maar niet de beste. Er zijn altijd uitzonderingen op de regels.
 0-0 Goede zet maar niet de beste.

25 Toets / Herhaling: A

1) 1. ... Tad8	7) tekening
2) ♖a8	8) 1. Txb7
3) 1. De4	9) 1. ... Te8
4) 1. ... Dxc2	10) ♖b6, ♖f4
5) 1. ... Tc8	11) 1. De5
6) ♖a2	12) 1. Lb5

26 Toets / Mix: B

1) 1. Lb5 (pen)	7) 1. De3+ Kb8 2. Dxb6 (dubbele aanval: dame)
2) 1. ... Lh6 (pen)	8) 1. ... Dc2+ 2. Ka1 Dxd1+ (dubbele aanval: dame)
3) 1. Te1 (pen)	9) 1. ... Db7 2. Kg1 Dxb3 (dubbele aanval: dame)
4) 1. Txe5 dxe5 2. Dxc6 (slaan + hout)	10) 1. ... Txe1 2. Txe1 Txd2 (weglokken + hout)
5) 1. Pxe4 Pxe4 (anders 2. Pxf6+) 2. Dxd3 (slaan + hout)	11) 1. Lh6+ Kxb6 2. Txf8 (weglokken + hout)
6) 1. ... Txf3 2. Dxf3 Dxd4 (slaan + hout)	12) 1. Pe5 Db5 2. Txc8 (wegjagen + hout)

27 Toets / Mix: C

1) 1. ... Lf6 (pen)	4) 1. Txb7+ Kxb7 2. Dxb2+ (slaan + hout)
2) 1. Lb5 (pen)	5) 1. Dxf6+ Kxf6 2. Txd5 (slaan + hout)
3) 1. ... Td8 (pen)	6) 1. Txe5 Txe5 2. Txf6 (slaan + hout)

- 7) 1. ... Df6 2. d4 Dxf3 (dubbele aanval: dame)
- 8) 1. Dh5 Tdf8 2. Dxc5 (dubbele aanval: dame)
- 9) 1. Dd8 Ta8 2. Dxd2 (dubbele aanval: dame)
- 10) 1. ... b5 2. Lxb5 Lxd5 of Dxd5 (weglokken +

- hout)
- 11) 1. Th8+ Kxh8 2. Dxf8+ (weglokken + hout)
  - 12) 1. Pc4 La7 2. Txc7 (wegjagen + hout)

28 Mat / Mat bedenken: A

- 1) ♖b7, ♘c6
- 2) ♖a7, ♘a3
- 3) ♖a4, ♘b3
- 4) ♜g1, ♞f3
- 5) ♜a5, ♞d7
- 6) ♜b5, ♞c3

- 7) ♜a8, ♞c6
- 8) ♜f8, ♞h6
- 9) ♜a5, ♞d8
- 10) ♖e7, ♞f5
- 11) ♞g6, ♖d7
- 12) ♞e7, ♖f6

29 Mat / Mat in twee: A

- 1) 1. Tf7+ Kb8 2. Tg8#; slim is 1. Tb5 Ka8 2. Ta6#
- 2) 1. Tb7+ Kg8 2. Ta8#
- 3) 1. Tg2+ Kh6 2. Th1#
- 4) 1. Dg6+ Kg8 2. Tb8#
- 5) 1. Db8+ Ka6 2. Ta1#
- 6) tekening

- 7) 1. Lf7+ Kh6 2. Th2#
- 8) 1. ... Lf3+ 2. Kf1 Th1#
- 9) tekening
- 10) 1. ... Tg8+ 2. Kh1 Pf2#
- 11) 1. Pe7+ Kh7 2. Th2#
- 12) 1. ... Pf3+ 2. Kh1 Txx2#

30 Mat / Mat in twee: B

- 1) 1. ... De1+ 2. Txe1 Txe1#
- 2) 1. Txa7+ Lxa7 2. Txa7#
- 3) 1. Dd8+ Pxd8 2. Txd8#
- 4) 1. Dg7+ Dxg7 2. fxg7#
- 5) 1. ... Te1+ 2. Txe1 Dxe1#
- 6) 1. ... Th1+ 2. Pxx1 Txx1#

- 7) 1. Dxf6+ Pxf6 2. Lxf6#
- 8) 1. ... Pf2+ 2. Pxf2 Pxf2#
- 9) 1. Dxe6+ Lxe6 2. Txe6+
- 10) 1. Df8+ Txf8 2. Txf8#
- 11) 1. Dh6+ Txx6 2. Txx6#
- 12) 1. Df6+ Lxf6 2. Lxf6#

31 Mat / Mat in twee: C

- 1) 1. De8+ Kh7 2. Dg8#
- 2) 1. Dg2+ Kb8 2. Db7#
- 3) 1. Dc5+ Ka6 2. Da5#
- 4) 1. Da5+ Kc6 2. Dc5#
- 5) 1. Te8+ Ka7 2. Ta8#
- 6) 1. ... Td1+ 2. Ke2 Te1#

- 7) 1. Dh7+ Kf8 2. Dg8#
- 8) 1. Da3+ Kb7 2. Da6#
- 9) 1. ... Df3+ 2. Kh2 Dh3#
- 10) 1. Db7+ Kh6 (1. ... Kg8 2. Dg7#) 2. Dh1#
- 11) 1. ... Dc6+ 2. Kg1 Dg2#
- 12) 1. ... Dd5+ 2. Kf1 Df3#

32 Mat / Mat in twee: D

- 1) 1. ... Lf3+ 2. Kh2 Ld6#
- 2) 1. Pf6+ Kg7 2. Dh7#
- 3) 1. Pb6+ Kd8 2. Ta8#
- 4) 1. ... Te1+ 2. Kc2 Dc1#
- 5) 1. ... Df3+ 2. Kg1 Pe2#
- 6) 1. Dh8+ Ke7 2. Tc7#

- 7) 1. La5+ Kc8 2. Td8#
- 8) tekening
- 9) tekening
- 10) 1. Pe6+ Kg8 2. Tg7#
- 11) 1. ... Lf4+ 2. Kc3 Da1#
- 12) 1. Dc8+ Ke7 2. Te6#

34 Dubbele aanval / ♜ ♞ ♞ ♞ ♞ ♞: A

- 1) 1. ... Pe2+ 2. Kh1 Pxx3+
- 2) 1. Kc3
- 3) 1. Td8+
- 4) 1. Pd6+
- 5) 1. Ld5+
- 6) 1. f4 Pxc4 2. Lxc4 (2. Txc4)

- 7) 1. Tc7
- 8) 1. Pc7 (1. Pd6 Te7)
- 9) 1. Pe6
- 10) 1. Lc7
- 11) tekening
- 12) tekening

35 Dubbele aanval / ♖ ♗ ♘ ♙ ♚: B

- 1) 1. Pe3
- 2) 1. Tf5+
- 3) 1. ... Le5+ 2. Dxe5+ Pxe5 of 2. ... Txe5
- 4) 1. Pfd5 (1. Pcd5? Dxc2#)
- 5) 1. Lxc6
- 6) 1. ... Pd6 2. Ld3 Pxe4

- 7) 1. ... Kd7 2. Ta8 Kxd6
- 8) 1. Te4 Kb8 2. Txe2
- 9) 1. ... Pg5
- 10) 1. ... fxg2
- 11) 1. Pg6+
- 12) 1. Tb7 Ka5 (1. ... Le6 2. Ta7#) 2. Txd7

36 Dubbele aanval / Mix: A

- 1) 1. ... Dxc2
- 2) 1. Tc4
- 3) 1. Pd6+ (1. Dxb7+ Tc7)
- 4) 1. Kd4
- 5) 1. e8P+
- 6) 1. ... Dd8

- 7) 1. Ld7
- 8) 1. ... Da7+
- 9) 1. Td8+ Kg7 2. Txc8
- 10) 1. ... Pg8
- 11) 1. c5
- 12) 1. Db2

37 Dubbele aanval / Mix: B

- 1) 1. ... Tc2+
- 2) 1. ... Db6
- 3) 1. Pf7+ (1. Pg6+? Kh7 2. Pxe7 Td1+) 1. ... Kh7
2. Pxd8
- 4) 1. Td7+
- 5) 1. ... Lxg3+
- 6) 1. ... Da2

- 7) 1. c4
- 8) 1. Lc7
- 9) 1. Dh1
- 10) 1. Lc4 (1. Lb5 Pe5)
- 11) 1. ... Pcd3 (1. ... Pxb3 2. Lxb3 Pd3 3. Lxg8)
- 12) 1. ... f6 (1. ... Lxe5? 2. Td8+ Txd8 3. Txd8#)

38 Dubbele aanval / Samenwerking twee stukken: A

- 1) 1. Df6 2. Pxe4
- 2) 1. De3+ De6 2. Lxh6
- 3) 1. ... Ld3
- 4) 1. Dc5 Tb7 2. Pxc7
- 5) 1. Pe7
- 6) 1. Dg6 2. Txc8

- 7) 1. ... Da5 2. Le3 Lxg5
- 8) 1. Dc1 0-0 2. Lxh6
- 9) 1. Dg3
- 10) 1. ... Le4
- 11) 1. Ld4
- 12) 1. Da2 (1. Pg6+? Kg8 2. Da2+ Df7+)

39 Mat / Mat in twee (toren):E

- 1) 1. Tf1
- 2) 1. Ta6 of 1. Kf7
- 3) 1. ... Td1
- 4) 1. ... Kb3
- 5) 1. ... Kc7
- 6) 1. Kb6

- 7) 1. Td7
- 8) 1. Ta2
- 9) tekening
- 10) 1. Ke6
- 11) 1. Kd3
- 12) 1. Th8 of 1. Kb3

40 Toets / Mix: D

- 1) 1. Lxd7 Txd7 2. Pxe5 (slaan + hout)
- 2) 1. ... Da2+ 2. Kc1 Dxc2 # (mat in twee)
- 3) 1. Dd7 (dubbele aanval: dame)
- 4) 1. Dc6+ Kf8 2. Dxa8# (mat in twee)
- 5) 1. ... Te8 (pen)
- 6) 1. Da4+ (dubbele aanval: dame)
- 7) 1. Txx6+ Lxh6 2. Dxe5+; 1. Dxe5+ levert een

- pion op (weglokken + hout).
- 8) 1. Pd7+ (dubbele aanval: paard)
- 9) 1. ... exd4+ 2. Pxd4 Txc5 (slaan + hout)
- 10) 1. Ta8 en als de looper naar een veilig veld weggaat, volgt mat op h8 (pen)
- 11) 1. De5+ Ka8 2. De8# (mat in twee)
- 12) 1. ... Db2 (dubbele aanval: dame)

41 Toets / Mix: E

- 1) tekening
- 2) tekening

- 3) 1. ... Pd3 met matdreiging op b2 (dubbele aanval: paard)

- 4) 1. ... Dxc4 2. Pxc4 Txd5 (slaan + hout)
- 5) 1. Dc2 (dubbele aanval: dame)
- 6) 1. Ta6+ Kb8 2. Pd7# (mat in twee)
- 7) 1. ... Ta2 (pen)
- 8) 1. Dg2 (dubbele aanval: dame)

- 9) 1. b4 en 2. Txf5 (wegjagen + hout)
- 10) 1. Taa7 (pen)
- 11) 1. ... Dd6 (pen)
- 12) 1. Pf6+ (dubbele aanval: paard)

43 Dubbele aanval / Aftrekaanval: A

- 1) 1. Pf5+
- 2) 1. Pd6+
- 3) 1. Tc8+
- 4) 1. Pc6+
- 5) 1. ... Ph4+
- 6) 1. ♖xa7+

- 7) 1. e5+
- 8) 1. ... d3+
- 9) 1. Kg3
- 10) 1. ... Kb5
- 11) 1. ... Lh2+
- 12) 1. Lxh7+

44 Dubbele aanval / Aftrekaanval: B

- 1) 1. ... Ld4+
- 2) 1. d4+
- 3) 1. ... Tg5+
- 4) 1. Lb5+
- 5) 1. ... Lxf3
- 6) tekening

- 7) 1. Pc5
- 8) 1. ... Txd4
- 9) 1. Lc6
- 10) 1. ... dxc4
- 11) 1. ... Pe4
- 12) 1. ... c5

45 Dubbele aanval / Aftrekaanval: C

- 1) 1. ... d3+
- 2) 1. ... d5
- 3) 1. Te8+
- 4) 1. d5
- 5) 1. Pg5+; 1. Pf6+? Pxf6
- 6) 1. Tb5+

- 7) 1. ... Pe4
- 8) 1. ... Lxh2+
- 9) 1. Pxc6
- 10) 1. ... Th6
- 11) 1. Pf6+
- 12) 1. ... Te1+

46 Dubbele aanval / Aftrekaanval: D

- 1) 1. Le7
- 2) 1. ... Lb4 (1. ... Lxf2+ 2. Dxf2)
- 3) 1. ... Pe2+
- 4) 1. ... Lb4
- 5) 1. Pf5 Dxe2 (1. ... Dg5 2. Pe7+) 2. Ph6#
- 6) 1. Pf5

- 7) 1. Te7 Dxe7 (1. ... g6 2. Txd7) 2. Dh7#
- 8) 1. Pd1 (1. Pd5 h6)
- 9) 1. ... Pc3
- 10) 1. Tf8 (1. Tf1/2? Dc5 2. Ta1/2+ Da5)
- 11) 1. Pd2! (1. Pxc5? bxc5 2. Da8+ Db8)
- 12) 1. Lf5 (1. Lg2? Dd7)

48 Verdedigen / Verdedig tegen mat: A

- 1) 1. Te1
- 2) 1. ... Tg6 (anders 2. Pa4# of 2. Pe4#)
- 3) 1. ... fxg4
- 4) 1. Dd5
- 5) 1. ... Kh7
- 6) 1. ... Td1+ 2. Txd1 Kxa8

- 7) 1. ... Pf6
- 8) 1. ... Dd8
- 9) 1. ... Dh6
- 10) 1. Kg1
- 11) 1. ... c4
- 12) tekening

49 Verdedigen / Verdedig tegen mat: B

- 1) nee
- 2) 1. ... Dxb3 2. Tc8+ Dg8
- 3) 1. ... Td1+
- 4) nee, want 1. ... Db8 2. Da5+; 1. ... Kb8 2. Dd8+ of 1. ... Da4 2. Dd8#

- 5) nee
- 6) 1. Dxb7
- 7) 1. e8P+
- 8) nee
- 9) 1. Ph3

10) 1. Kb1
11) nee

12) nee

51 Materiaal winnen / Tussenzet: A

- 1) 1. Td8+ Kh7 2. Dxh4
- 2) 1. Lxg5 Pxg5 2. Txd7
- 3) 1. ... Ld4 2. De1 fxg3
- 4) 1. ... La6+ (1. ... Kxd7 2. Kxf1; 1. ... Th1 2. Tg7)
- 5) 1. Lxc6+ Pxc6 2. hxg4
- 6) 1. Dh3 (1. Pxa4 Pxd3; 1. Dd5 Dc2)
- 7) 1. Lxd6 (1. gxf5? Pxb5) 1. ... Lxd6 2. gxf5

- 8) 1. Tc8+ {1. Td1 Db4; 1. Tc2 Dd7 (1. ... Dd3? 2. Tc8+)} 1. ... Kg7 2. Dxe4
- 9) 1. ... Pf4 (1. ... dxe3+ 2. Kxd3) 2. Pc2 Pxb5
- 10) 1. Ld3+ (1. Txd8? Txb5) 1. ... Kh6 2. Txd8
- 11) 1. Dg1+ (1. axb5 Pxa7) 1. ... Kf8 2. axb5
- 12) 1. ... Dxd1+ 2. Txd1 Txb8

52 Materiaal winnen / Tussenzet: B

- 1) 1. b4
- 2) tekening
- 3) 1. Tc8+ (1. Txc3 Txa7) 1. ... Tf8 2. Txc3
- 4) 1. ... Pf4+ 2. Kf3 Txc6
- 5) 1. Pd6 De7 2. exf6
- 6) 1. Pg4 Dg6 2. dxc5

- 7) 1. Dxc6 (1. Df8+? De8) 1. ... Dxc3+ 2. fxg3
- 8) 1. Lb3+ Kh7 2. Dxc3
- 9) 1. ... Tg8+ (1. ... Td2+ 2. Te2) 2. Kf1 Kxe6
- 10) 1. Pe4 (1. Pb5? Lc5+)
- 11) 1. ... Dg7+ (1. ... Dd5+ 2. Tf3)
- 12) 1. Tc2 (1. Tb1 Th2)

53 Materiaal winnen / Tussenzet: C

- 1) 1. Pg5 La7 (1. ... Dxc5 2. Dxc5) 2. Dh7#
- 2) 1. ... Dh2 (1. ... Dxd4 2. Dg3)
- 3) 1. Dd8+ Kh7 2. Dxh4+
- 4) 1. Dc4+ Kh8 2. Txa5 Db1+ 3. Df1
- 5) 1. De6+ Kh7 2. Txd4
- 6) 1. ... dxe4 (1. ... Pxd1? 2. e5+)
- 7) 1. Dh5+ Kg7 2. Txf7+ Kg8 3. Dh7#

- 8) 1. Th1 Kf8 (1. ... Txc3+ 2. Kxc3) 2. Dxc4
- 9) 1. ... b5 2. Db4 Dxb4 (of 2. ... Lxc7 dan wel 2. ... Dxc7) 3. axb4 Lxc7
- 10) 1. ... b4 (1. ... Pxd7? 2. Dxc7#) 2. Dc2 Pxd7
- 11) 1. Lxf6
- 12) 1. Td1 (1. Tc8+ Kg7 2. Dxe4? De1+) 1. ... Dxf2 2. Dxe4

54 Toets / Herhaling: B

- 1) 1. ... Lh2+ (aftrekaanval)
- 2) 1. Pd6 (dubbele aanval: paard)
- 3) 1. Lc7 (dubbele aanval: loper)
- 4) 1. ... Lf4+ 2. Kc3 Da1# (mat in twee)
- 5) 1. ... Tg6 (verdedig tegen mat)
- 6) 1. ... Pcd3 (dubbele aanval: paard)

- 7) 1. ... La6+ (tussenzet)
- 8) 1. d5 (aftrekaanval)
- 9) 1. ... Lf3+ (mat in twee)
- 10) 1. ... Lxf3 (aftrekaanval)
- 11) 1. ... Pf3+ 2. Kh1 Txb2# (mat in twee)
- 12) 1. ... Pc3 (aftrekaanval)

55 Toets / Mix: F

- 1) 1. Pe6+ Kg8 2. Pxd8 (dubbele aanval: paard)
- 2) tekening
- 3) 1. f8P+ (1. Pg5+ Lxg5) 1. ... Kg8 2. Pxe6 (dubbele aanval: paard)
- 4) 1. ... Kg3 2. Ta4 Tf1# (dubbele aanval met 2 stukken)
- 5) 1. b4 Tb5 2. cxb5 (dubbele aanval: pion)
- 6) 1. ... Td1+ (1. ... Dxf6+? 2. Te8#) 2. Kf2 Dxf6+ (verdedig tegen mat)
- 7) 1. ... Dc2+ 2. Ke3 De2# (mat in twee)
- 8) 1. Te7+ Kf8 2. Txd8# (mat in twee)
- 9) 1. ... Dh4+ 2. Kg2 Dh2# (mat in twee)
- 10) 1. Lxf7+ Pxf7 2. Dxa3 (aftrekaanval)
- 11) 1. ... Pxf3+ 2. gxf3 Dxe1+ (aftrekaanval)
- 12) 1. ... Pd4 2. Dd5 Tf1# (aftrekaanval)

56 Toets / Mix: G

- 1) 1. ... Lg6 (1. ... g6 2. Txb7#) (verdedig tegen mat)

- 2) 1. ... Pd3 (dubbele aanval: paard)
- 3) 1. Txh6+ gxh6 2. Dxf7 (aftrekaanval)
- 4) 1. Df6+ Kh5 2. g4# (mat in twee)
- 5) 1. d5 (aftrekaanval)
- 6) 1. Lxd5+ Kh7 2. Lxa8 (dubbele aanval: loper)
- 7) 1. Pf6+ gxf6 2. Td8# (mat in twee)
- 8) 1. ... Lc8 2. b5 Lb7+ (dubbele aanval: loper)
- 9) 1. Dxh6+ (1. Txh6+? Kg8) 1. ... Lxh6 2. Txh6# (mat in twee)
- 10) 1. ... Pxc3+ 2. hxc3 2. Dxd2 (aftrekaanval)
- 11) 1. ... Pe4 2. Db4 2. Pg3# (dubbele aanval: paard)
- 12) 1. Ld5+ cxd5 2. Dh7# (aftrekaanval)